

Eva Harapesová oživuje křinecký zámek

Ne každý zachraňuje zámek. Rodina Harapesových ano. Sama Eva je ta, která mu vdechuje život. Organizuje svatby, výstavy, divadelní představení a další akce. Pokud by si snad někdo myslel, že je namyšlená zámecká slečna, mýlil by se. Je nesmírně sympatická a rozhodně se nebojí žádné práce.

Text: Monika Langrová
Foto: Karolína Hniličková, archiv Zámek Křinec, Jakub Cabálek (sál)

Jak to bylo před šestnácti lety? Váš tatínek jednoho dne přišel domů s tím, že chce koupit zámek?

Bylo to trochu jinak. Jednou přišel domů a řekl, že ho koupil.

Můžete to rozvést?

Táta měl vždycky rád historii, sbíral starý nábytek a užité umění, plakáty, chtěl je uchovat dál. Snad protože je vystudovaný stavař, bylo jeho snem pořídit si památku a opravit ji. Našel jednu v jižních Čechách, ale nakonec od ní

upustil, jelikož by to bylo dopraveně složitější. Potom se naskytla možnost koupit Zámek Křinec ze sedmáctého století. Táta se do prostor zamiloval a jednoho dne přišel domů a řekl „tak jsem vám koupil chatu“.

Co vy na to?

Bylo mi patnáct, moc jsem to neřešila. Řekla jsem „fajn“ a brala to spíš jako zábavu. Moje mamka se z toho zas tolik neradovala... (smích)

Citují vašeho tatínka, který v jednom rozhovoru řekl, že v prostorách zničeného zámku byl neskutečný čurbes, chyběla tam okna, v sálech

rostla tráva a rok trvalo, než se vše vyklidilo. Brigáda vás zřejmě neminula...

Táta to dobře vymyslel. Řekl mi, ať vezmu své spolužáky z gymnasia a uděláme si léto na zámku. Bylo nás vždy asi dvanáct, střídali jsme se po tumusech. V jednom křídle byly dříve sociální byty, dali jsme je trochu do kupy, rozchodili vodu, vytvořili zázemí, které přes léto ušlo. Byla to zábava. Zasklivali jsme okna, dostali jsme velké kladivo a bourali s ním přčky v saloncích. Ty se totiž v době, kdy na zámku byla škola, přeměnily na záchody. Měli jsme k dispozici „klouzačku“, kterou jsme znali z filmů. Spouštěli jsme cihly dolů a tam byla parta, co je kladívky čistila, aby se mohly použít dál. Zažili jsme dobrodružství a nějakou práci jsme také udělali.

Uvědomovala jste si, že je z vás zámecká slečna?

Spíš jsme se sestrou pocítily

skutečnost, že jsme do té doby jezdili s rodiči na hory nebo k moři a teď už se jelo jen do Křince. V té době jsme si pořídili psa a začala jiná era naší rodiny.

A jak to tedy bylo dál?

Studovala jsem cestovní ruch na Vysoké škole ekonomické v Praze, což mi dávalo smysl, když jsme doma měli památku. Do toho táta pokračoval v obnově zámku. Řešila se kanalizace, přípojky, zámek byl zcela odpojený. Například se muselo kopat přes park až na náměstí. Následovala střecha, v přízemí vznikla kavárna. Naštěstí jsme dostali dotace na opravu unikátních modrých salónek nebo kaple v barokním hudebním sále. Na druhou stranu každá dotace má spoluúčast. Když máte střechu velikosti fotbalového hřiště, tak i ona vyjde na relativně velké peníze.

K tomu všemu se vám hodila ekonomická škola. Když jste ji ukončila, zabydlela jste se pracovně na zámku?

Ne, toužila jsem objevit něco vlastního, realizovat se sama za sebe. Na konci studia jsem dostala zajímavou nabídku a začala pracovat v mezinárodních vztazích mezi naší republikou a Čínou, tehdy to bylo velmi populární. Ve firmě jsem byla čtyři roky a nejenže jsem jako mladá holka poznala svět, ale současně jsem viděla, co všechno obnášely nádherné akce, které se pro čínské delegace připravovaly na Pražském hradu.

To už byl jen krok od toho začít akce pořádat sama...

Ještě ne. (úsměv) Přišla příležitost

pracovat ve Spojených arabských emirátech pro českou firmu Preciosa jako obchodní zástupce. Odstěhovala jsem se do Dubaje a prodávala nádherné křišťálové lustry. Sice jsem měla smlouvu na tři roky, ale po dvou letech mi došlo, že už to stačí a chtěla se vrátit domů. Navíc zámek už byl částečně dobudovaný a rodiče potřebovali někoho, kdo by jim pomohl s jeho oživením. Zaměstnavatel mi vyšel vstříc, dala jsem výpověď, běžela mi čtyřměsíční výpovědní lhůta. Během ní přišel covid a v Emirátech oznámili, že pouze tři dny nechají otevřená letiště, pak je plánovali na tři měsíce uzavřít. A v tu dobu nebylo jasné, zda opravdu jen na tři měsíce. Letenky byly beznadějně vyprodané. Podařilo se mi husarský kousek. Z minulého zaměstnání jsem znala obchodního zástupce letecké společnosti Emirates, a tak jsem se mu ozvala. Zařídil mi letenku, já rychle sbalila kufry a druhý den letěla domů.

Po návratu jste přes období pandemie pracovala u jedné, pak u druhé české společnosti a měla jste i vlastní firmu.

A kdy jste se vrhla na zámek?

Už v Dubaji jsem založila svoji firmu. Vždycky mě bavil vintage nábytek, rodiče ho sbírali, protože potřebovali zaplnit interiéry na zámku, v nichž z původního nábytku nezůstalo nic. Ale ne vše se jim tam hodilo. Začala jsem opravovat cennější kousky a prodávat je přes svůj internetový obchod. Firmu mám dodnes, ale její náplň se mění podle toho, jaký styl se lidem zrovna líbí.

Pokračování na straně 5

SOUTĚŽ

s Galeríí Ludvíka Kuby

**o poukazy
do bistra
Pár soust**

Editorial

Milé čtenářky, milí čtenáři,

v ruce držíte v pořadí 33. Noviny pro Poděbrady. To je krásné číslo! Máme z toho velkou radost a děkujeme Vám za stálou přízeň. Těší nás také, v jak velkém počtu se účastníte soutěží. Protentokrát jsme ji připravili společně s Galeríí Ludvíka Kuby. Určitě si soutěž nenechte ujít, protože je spojena s opravdu výjimečným malířem a poděbradským rodákem Ludvíkem Kubou. O něm jsme minule uvedli mnoho zajímavostí. Odpovědi nám sice musíte poslat do konce května, ale výstava „Ludvík Kuba – obrazy“ potrvá v galerii až do 30. července. Jiná jeho tvorba je k vidění v Polabském muzeu. Jelikož se nám v dnešním vydání sešlo více inzerátů (velký dík inzerentům!), rozšířili jsme ho na deset stran. V příloze najdete originálního průvodce po církevních budovách ve městě. Schválně si tipněte, kolik jich je. Rovných 13! Takže to putování nebude ledajaké. Přinášíme článek o tom, co všechno se děti dříve učily ve škole, a další životní příběh z unikátní Poděbradské encyklopedie osudů. Tu objevíte na internetové adrese www.podebradskeosudy.cz. Pokud znáte zajímavý životní příběh člověka, který má vazbu na naše město, neváhejte se přidat k jejím spoluvůdčím. Veškeré informace se dozvíte v zmíněném odkazu. Na úvod jsme připravili rozhovor o tom, jak Poděbradačka oživuje zámek ze sedmáctého století a v rubrice kultura povídání s ředitelkou sedmdesátileté Základní umělecké školy Otakara Vondrovce Hanou Janiššovou. Hezké čtení!

Redakce Novin pro Poděbrady

Z MĚSTA

Re-use centrum aneb druhá šance pro nepotřebné věci

Máte doma talíře či hrnečky, proutěné košíky nebo dokonce stolek, židle či rotoped, které nepoužíváte a je vám líto je vyhodit? Potom je můžete odnést do tak zvaného Re-use centra, které se nachází v areálu technických služeb v Kozinově ulici. Je to jeden z nejjednodušších způsobů, jak darovat nepotřebné funkční věci dál.

Text: Lukáš Hladký
Foto: Technické služby města Poděbrad

V Poděbradech bylo 21. dubna otevřeno nové Re-use („znovu použit“) centrum. Hala, která byla postavena za 6,7 milionu korun s 85% podporou dotace z EU, má sloužit pro předcházení vzniku odpadů. Občané Poděbrad tak získávají možnost, jak se bezplatně zbavit nepotřebných a funkčních věcí, které již nadále nepotřebují a které doma jen zabírají místo. Zároveň se tak

otevřít možnost uložení věci si prohlédnout a za malý poplatek odvézt. Dostupné předměty včetně ceny si lze také předem zobrazit na www.reusepodbrady.cz. Předměty mohou do centra odevzdávat pouze občané Poděbrad, kteří zde mají trvalý pobyt, nebo tu vlastní nemovitost a hradí poplatek za odpady. Obsluha může nicméně po posouzení rozhodnout o nepřijetí věci. Naopak odebrat si uložené věci může kdokoli, včetně občanů z jiných měst, charit či provozovatelů ubytoven. Předměty jsou dostupné za čtyři nastavené sazby: 5, 20, 100 a 200 korun. Otevřeno bude od pondělí do pátku v čase 7–18 hodin a v sobotu od 8 do

12 hodin. „Jsem rád, že tento záměr o přijetí dotačního titulu všichni zastupitelé před více jak dvěma lety podpořili a suma vybraného manipulačního poplatku bude primárně použita na rozšiřování systému předcházení vzniku odpadů a eventuálně i na výsadbu stromů v intravilánu Poděbrad,“ uvedl místostarosta Miroslav Holas. Autorem originální výmalby Re-use centra je výtvarník Lukáš Kladívko.

Do centra je možné odnášet věci z těchto základních kategorií:

- dům (židle, stoly, skříňky, křesla)
- zahrada (zahradní nářadí a nábytek, přepravky, bedny, mechanické nářadí, květináče)
- nádobí (hrnky, přebory, sklenice, talíře, hrnce, skleněné, keramické a porcelánové nádoby, plechy na pečení)
- sportovní nářadí (kola, šlapací stroje, lyže, lyžařské náčiní, další sportovní potřeby)
- umění (obrazy, vázy apod.)
- potřeby pro děti (autosedačky, kočárky, hračky)
- volný čas (knihy, CD, DVD, hudební nástroje)
- sanitární zařízení (umyvadla, záchodové mísy)

NOVINKY V PŮJČOVNĚ NORWIT

tel.: 325 615 905 | Písková Lhota 211, 290 01 Poděbrady

20%
zaváděcí sleva

s profesionálními stroji je péče o trávník snadná

Aerifikátor Billy Goat PLUGR 18

- Spolehlivý a snadno ovladatelný aerifikátor
- Přivádí vzduch a živiny ke kořenům
- Pomáhá vsakování vody do půdy
- Pracovní záběr 46 cm
- Hloubka záběru 7 cm
- Průměr hrotů 16 mm

nájemné po slevě 823 Kč/den, záloha 5000 Kč

Vertikutátor Eliet E 501

- Vertikutátor zkonstruovaný pro obtížné podmínky
- Efektivní odstraňování travní plsti a mechu z trávníku
- Sklápěcí rukojeť umožňuje jednoduchou přepravu
- Hřídel s volně se otáčejícími noži uložená v ložiskách
- Pracovní šířka 50 cm
- Hloubka záběru až 0,5 cm

nájemné po slevě 678 Kč/den, záloha 5000 Kč

Rozmetadlo hnojiva ICL AccuPro 1000

- Přesná a účinná aplikace granulových hnojiv
- Kovová konstrukce a plastová násypka odolná vůči korozi
- Šířka rozhozu 1,5 až 3 m
- Zásobník rozmetadla pojme až 18 litrů materiálu

nájemné po slevě 203 Kč/den, záloha 2000 Kč

Rozmetadlo písku a kompostu ECOLAWN 250S

- Motorové rozmetadlo hnojiva, písku a travních substrátů
- Malý a skvěle ovladatelný stroj, šetří čas i peníze
- Funkce pojezdu spínaná madlem, snazší manipulace
- Šířka rozhozu 1,2 až 5,5 m
- Objem zásobníku 0,3 m³
- Dokáže aplikovat 15 tun písku během 4 hodin

nájemné po slevě 1 452 Kč/den, záloha 20000 Kč

www.pujcovnaNW.czPro nejmenší
to nejlepšíslevy až
30%super
ZOOU Bažantnice 1506
PoděbradyPO - NE:
9:00 - 20:00

Akce se vztahuje na vybrané produkty pro mláďata psů, koček a králíků.
Akce platí od 1. 5. do 30. 6. 2023 nebo do vyprodání zásob.

KRÁTCE

Text: Lukáš Hladký

Do Polabce novou lávkou

Město připravuje první kroky potřebné pro realizaci projektu výstavby pěší a cyklistické lávky z ulice Na Vinici do Polabce. Součástí stavby má být také zřízení záchytného parkoviště, které by mohlo vyrůst vedle lávky na levé straně Labe a které by v budoucnu využili především návštěvníci sportovišť na Ostende. V letošním roce má být zpracována studie proveditelnosti, která by kromě základních parametrů lávky prozradila i rámcové náklady na výstavbu. Pokud se zjistí, že je stavba reálná, mohlo by v roce 2024 dojít ke zpracování projektové dokumentace. Pokud by se neobjevil žádný problém, mohla by být lávka otevřena už v roce 2026.

Snazší cesta k Bille

V roce 2015 došlo v rámci rekonstrukce ulice Za Nádražím k zaslepení Budovcovy ulice u bývalé trafiky. V rámci chystané přestavby tohoto místa, která podle starosty Jaroslava Červinky proběhne letos, má dojít ke zprůjezdňení ulice, přičemž od ulice Za Nádražím po železniční přejezd bude zaveden jednosměrný provoz. Řidiči následně budou moct pokračovat rovně do ulice U Bažantnice, s dopravním inspektorátem se ještě debatuje o tom, zda povolit i průjezd přes přejezd. Tato úprava má vyřešit nebezpečnou situaci, kdy jsou závory dole a před nimi čeká několik aut – tehdy řidiči,

kterí chtějí pokračovat do ulice U Bažantnice, přejíždějí do protisměru i přes ochranný ostrůvek a hrozí srážka s protijedoucím vozidlem, které se může objevit za zatáčkou. V praxi to má fungovat tak, že motorista jedoucí ulicí Revoluční k Bille odbočí do ulice Za Nádražím, poté se dá doleva a kolem přejezdu může volně pokračovat dále rovně, čímž se vyhne vozidlům čekajícím na zvednutí závor.

Přístavbu zajistí Miláček

Na konci února byla vyhlášena veřejná zakázka na přístavbu objektu základní školy Václava Havla. Do řízení se přihlásilo 7 zájemců, nejvhodnější nabídku podal František Miláček. Jelikož jediným kritériem byla cena a jelikož vítěz předložil všechny doklady potřebné k prokázání kvalifikace, došlo k rozhodnutí o výběru tohoto dodavatele. V rozpočtu bylo na stavbu vyhrazeno 6,5 milionu korun, vítězná nabídka je skoro o půl milionu nižší. Stavba má probíhat především během letních prázdnin, kompletně hotovo má být nejpozději do konce října 2023.

Pozemky vymění za 14 bytů?

Město hodlá směnít pozemky v Koutecké čtvrti mezi ulicemi Za Nádražím, Máchova a Vrchlického o celkové výměře 15 065 m² včetně budovy bývalé Jednoty a bytového domu určeného k demolicí. Pozemky mají být předány společnosti Nový Žižkov s.r.o. bez poplatku výměnou za 14 bytů o celkové ploše 808,9 m² umístěných v bytovém domě na adrese Vrchlického 134. Město získá 9 bytů v prvním patře, 4 byty v patře druhém a 1 byt

ve třetím patře, průměrná plocha jednotky činí 57,8 m². K tomu náleží také zisk spoluvlastnických podílů ve výši 8089/106941 na společných částech nemovité věci. Na pozemcích plánuje společnost Nový Žižkov postavit 3 bytové domy, ve kterých je navrženo 178 bytových jednotek, 6 ateliérů, 5 komerčních jednotek a mateřská škola.

Motoroky znovu ve městě

1. duben patřil tradičnímu zahájení motorkářské sezóny, které po třech letech opět proběhlo v plné parádě. V rámci slavnostní jízdy Praha – Poděbrady do města dorazily stovky motocyklů od strojů značky Harley Davidson přes tříkolky či čtyřkolky až po babety. Kolona vjížděla od mostu na náměstí déle jak pět minut a měřila několik kilometrů. Tisíce návštěvníků poté mohly nablýskané stroje obdivovat nejen na náměstí, ale i v parku. Na akci dorazil na své motorce také český prezident Petr Pavel. Foto: Zdeňka Formánková

Jednou větou

• Na seznamu rušených poboček České pošty figuruje i ta na Žižkově v Budovcově ulici, zprovozněná 1. září 2011; k jejímu uzavření má dojít k 30. červnu.

zejména základní školu, město Poděbrady a Středočeský kraj. Sportovní den mládeže s TAJV v Poděbradech byl realizován za podpory města Poděbrady a partnerů soutěže.

PORADNA

Jak předcházet demenci – aktivity pro širokou veřejnost

Ve společnosti přibývá a bude přibývat lidí s Alzheimerovou nemocí nebo jinou poruchou paměti. Bohužel dosud neexistuje lék, který by dokázal demenci vyléčit. Včasno

SOUTĚŽ O POUKAZY DO BISTRA PÁR SOUST ve spolupráci s Galerií Ludvíka Kuby

Za květnovou soutěží vás tentokrát pozveme do Galerie Ludvíka Kuby. Aktuální výstava věnovaná 160. výročí narození Ludvíka Kuby, by i bez této soutěže neměla u správného Poděbradáka zůstat bez povšimnutí. Takže... Hned u vstupu do výstavní síně visí úžasná nedatovaná olejomalba z 30. let minulého století nazvaná Havířský kostelík. Ale vedle zmíněného kostelíku jsou na obraze ještě tři stavby. **A Vaším úkolem je napsat, které další tři objekty malíř na obraze zachytil.**

Odpovědi posílejte do 31. 5. na e-mailovou adresu: redakce@novinypropodebrady.cz. Nezapomeňte připojit své jméno a telefonní číslo a souhlas se zveřejněním jmen vylosovaných výherců. Z došlých správných odpovědí vylosujeme 3 výherce, kteří vždy obdrží poukaz v hodnotě 500 korun do bistra Pár soust.

„Jsme malé poděbradské bistro zaměřené na grilovaná kuřata. Kromě našeho stálého menu, kde kuřata hrají prim, nabízíme také každý týden jiný a zcela nový speciál. Inspirací jsou nám recepty z celého světa, ale i chutě našich hostů. Záleží nám na surovinách, jak na jejich kvalitě, tak pestrosti. Každé jídlo je vymyšlené tak, aby bylo chuťově vyvážené, zábavné a především naše. Neformální a pohodová atmosféra s kvalitním jídlem a pitím na příjemném místě u Labe.“

Pár soust

Výherci soutěže o dárkové poukazy do sushi baru IKIGAI z březnových NPP: Eliška Zelenková, Markéta Lebedová, Ilona Pařízková | Výherce soutěže o velikonočního beránka z Low Carb v srdci z dubnových NPP: Adriana Skokanová

Gratulujeme! Redakce NPP

• Už pátý poděbradský AlzaBox je od dubna k dispozici u obchodního domu Jiří naproti Pentagonu vedle již dříve umístěného PPL Parcelboxu.
• Další stanoviště s polopodzem-

ními kontejnery bylo zprovozněno v ulici Karla Hampla, nově je zde 8 nádob o objemu 5 m³ – 3 na papír, 3 na plast, 1 na sklo a 1 na kov a elektroodpad.
• Cyklostezky na obou stranách

Labe u mostu jsou opět průjezdné, většina omezení souvisejících se stavbou nových přístavišť je již pryč.

Z MĚSTA

Sportovní den mládeže s TAJV

Text: Mgr. Jan Váňa, organizátor soutěže

V pondělí 3. 4. se uskutečnil 3. ročník národní soutěže Sportovní den mládeže s TAJV (Tréninková akademie Jan Váňa) v Poděbradech v tělocvičně ZŠ T. G. Masaryka. Sportovní akce TAJV v Poděbradech se stala zahajovacím semifinálovým turnajem v České republice. Nominovaní žáci školy se utkali v soutěžním pětiboji, který byl složen

z fotbalu, florbalu, házené, frisbee a tenisu. Z celkového vítězství na turnaji se zaslouženě radoval tým „Jednorozci“, který byl tvořen z členů Mariana Höcková, Johana Müllerová, Jakub Brejcha, Matyáš Müller a Eliška Bružková. Finalisté postupového turnaje v Poděbradech získali upomínkové diplomy, věcné odměny a mnoho dalších sponzorských cen. Společně s oceněním obdrželi hráči z Poděbrad nominaci na závěrečný šampionát, Národní finále v Kladně, který se bude konat 9. 12. 2023 v Kladenské sportovní hale. Na Národním finále budou postupující finalisté reprezentovat

diagnostikou a vhodnou léčbou symptomů je ale možné významně prodloužit dobu, kdy je nemocný soběstačný.

Text: Tereza Cimrmannová

Pokud máte ve své blízkosti člověka, u kterého se začaly projevovat poruchy paměti, můžete se každou středu zastavit v nymburské Poradně Včera na kus řeči nebo na diskretní testování paměti (tel. 775 403 350). Rodinní pečující o nemocné se pak jednou měsíčně scházejí v Nymburce nebo Poděbradech, kde sdílejí praktické tipy k péči a čerpají zásobu pozitivní energie, která se při péči

může hodit. Na setkání je možné jen odpočívat, popíjet čaj a poslouchat, nebo sdílet své zkušenosti. Další setkání pečujících o nemocné s demencí se koná v Poradně Včera v Obecním domě v Nymburce v pátek 12. května od 16.30 (tel. 776 159 475). Institut Dementia, zaměřený na osvětu a vzdělávání, podporuje pečující rodiny v celém Středočeském kraji. Pořádá kulaté stoly a vzdělávací výstavy, organizuje charitativní běhy proti demenci a poskytuje akreditovaný vzdělávací program Dematrix s prvky únikové hry. Možná, že i Nymbursko a Poděbradsko se v budoucnu stane dementia-friendly regionem,

což je značka kvality, která dnes v zahraničí něco znamená. Ve středu 13. 9. 2023 se v Nymburce uskuteční charitativní Běh proti demenci. Výtěžek akce bude věnován na prevenci demencí a péči o nemocné v rodinách. Pozvánky pro jednotlivce i družstva budou včas zveřejněny, školy poběží za poloviční startovné (více informací na www.dementia.cz).

Inzerce

**Úrok od 3,9 %
Servis na 5 let zdarma
Protiúčet až 40 000 Kč**

Vzorový příklad úvěru na vůz Taigo Life 1.0 TSI 70kW v ceně 539 900 Kč, při financování s Volkswagen Financial Services v ceně 539 900 Kč, splátka předem 215 960 Kč (40%), výše úvěru 323 940 Kč, poplatky za uzavření a vedení smlouvy 0 Kč, celkové platby za úvěr 350 352 Kč, celkové platby za úvěr vč. pojištění 400 642 Kč, RPSN vč. pojištění 10,216%, délka úvěru 48 měsíců, poslední nerovnoměrná splátka 0 Kč, měsíční splátka úvěru 7 299 Kč, měsíční splátka úvěru vč. pojištění 8 347 Kč, úroková sazba p. a. 3,90%. Volkswagen Pojištění Basic obsahuje havarijní pojištění, povinné ručení (10% spoluúčast) s uznáním bonusu za bezškodní průběh dosavadních pojištění (60 měsíců) a pojištění skla (limit plnění 10 000 Kč), které je kalkulováno ve variantě pojištění bez garance pojistného. Další parametry jsou: věk klienta 50 let a běžné použití vozu. Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a jejím přijetím nevzniká mezi společností ŠkoFIN s.r.o. a druhou stranou závazkový vztah. Servis zdarma poskytovaný k úvěru je platný na 5 let nebo 60 000 najetých km (co nastane dříve) a jedná se o servisní balíček ve variantě „Service“. Nabídka platí do vyčerpaní zásob nebo do odvolání. Vyobrazený vůz může obsahovat prvky příplatkové výbavy. Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Taigo: 5,4–6,7 l/100km, 123–151 g/km. Více informací na volkswagen.cz.

Volkswagen Taigo

Objevte další zvýhodněné modely Volkswagen na www.autolouda.cz

Autorizovaný prodejce Volkswagen

Louda Auto a.s.

Chotánky 166, 290 01 Poděbrady
www.autolouda.cz

PŘÍRODA

Hnízdíme. Prosíme, nerušit

Období od dubna do června je pro ptactvo zvláště významné, protože jde o hlavní sezónu hnízdění většiny druhů.

Text: Ing. Boris Cacara

Sýkorka modřinka v době hnízdění vezme zavděk i betonovým krmitkem.

Foto: zdroj Pixabay

Přátelé přírody by zvláště měli zpozornět. Přestože doba vegetačního klidu pominula, nastává čas úklidu, prořezávání stromů a keřů i kácení stromů (pokud je to orgánem ochrany přírody povoleno, např. z havarijních důvodů). Neznamená to však necitelné prořezávání a kácení bez podrobného průzkumu, zda je strom osídlen některým opěrencem. Pokud na stromě nebo keři je hnízdo nebo jakákoliv nenápadná dutina, kde by mohl hnízdit nějaký pták, je zákonem zakázáno jejich vyrušování. Zákon o ochraně přírody a krajiny, § 5a, v odstavci 1, „Ochrana volně žijících ptáků“ o tom mluví zcela jednoznačně: „V zájmu ochrany druhů ptáků, kteří volně žijí na evropském území členských států Evropských společenství (dále jen „ptáci“), je zakázáno...v bodě b) úmyslné poškozování nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo odstraňování hnízd...d) úmyslné vyrušování těchto ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat (pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice o ptácích, tj. z hlediska zachování příznivého stavu populace daných druhů).“

Týká se to všech hnízdících ptáků, nejen těch vzácných a chráněných. Ptáci navíc mohou hnízdit i v dutinách prokazatelně suchých stromů, které jsou káceny i mimo období vegetačního klidu. Také odstranění keřů a dřevin, které mají pro ptáky potravní funkci, může znamenat silné narušení hnízdění a odchovu mláďat. Je to proto, že přinášení živin z větší vzdálenosti je pro rodiče energeticky náročnější. Ptáci si místa svého hnízdění pečlivě vybírají. Třeba sýkorka modřinka osídluje přednostně dutiny stromů s malým vletovým otvorem do 3 cm. Z většího otvoru by ji už vypudila sýkorka koňadra, která tento typ hnízdění také vyhledává. V nouzi se sýkorky nastěhují i do dutin pařezů (pozor proto na frézování pařezů, i tím ubíráme ptákům jejich domovy), dutin ve zdech, ale i do poštovních schránek. Vítaná je samozřejmě i dobrovolníky vyrobená budka s vletovým otvorem do 28 mm, zavěšená na vybraný strom. Velmi ohrožení jsou rorýsi. Rorýs obecný se udržuje téměř výhradně ve vzduchu, dokonce

i za letu spí. Jedině v období hnízdění vyhledává pevnou půdu. S oblibou hnízdí v dutinách panelových a obytných domů. S tím, jak se tyto domy masivně zateplují, ubývá i rorýsů v Poděbradech. Řešením je zaintegrovaní a instalace rorýsích budek již do stavebních plánů rekonstrukce budov. Pomohou také speciální budky připevněné na parapety nebo zábradlí ve vyšších patrech budov. Takový konipas bílý (lidově třasořitka) dokáže umístit své hnízdo i volně na zem do zanedbaného místa zarostlého kopřivami, na hromadu kamení nebo dřeva, ale vždy v okolí nějaké vody. Stačí mu ovšem i kdejaká kaluž. Pozor proto při jamím úklidu, abyste při kultivaci zahrad a sekání kopřiv nezničili hnízdo s kroupatými vejci. Ledňáček, kterého můžeme občas vidět, jak prolétá těsně nad hladinou Labe mezi Ostende a ústím Skupice, si tvoří také specifická hnízda. Do strmých břehů nad hladinou si vyklove i metr hlubokou noru, ve které až do září vyvádí mladé ledňáčky. Vzhledem k silicímu lodnímu provozu na českých řekách,

Labe nevyjímaje, jsou i hnízdící možnosti těchto krásných ptáků stále více ohroženy. A na závěr jeden tip. V květnu je ideální možnost se zapojit do programu sčítání hnízdících populací vodních ptáků. Jde o program, který sleduje početnost populace vodních ptáků, jako jsou lisky, potápky, kachny, rackové atd., protože od 80. let minulého století byl zaznamenán prudký pokles jejich početnosti. Jednou z registrovaných lokalit je i poděbradské jezero. Pro bližší informace si rozklikněte stránku waterbirdmonitoring.cz

Podbílek šupinatý

Jedná se o zajímavou parazitickou rostlinu, která se objevuje roztroušeně v lužních lesích, ale i v okolí lesních potoků (např. v Pětiduibí) a kvete od března do května. Zdály je svou narůžovělou až červenou barvou podobná dymnivce duté, opravdu jen vzdáleně, protože květy jsou ve tvaru šupinatých lístků v hroznu, který se zpočátku plazí po zemi, a potom se v trsech vztýčí. Tato rostlina neobsahuje chlorofyl. Je jedovatá. Podstatná část se schovává v zemi, kde se dokonce ve hloubce 2,5 m pod zemí ukrývá tlustý, několika kilogramový oddenek, z něhož vyběhají jemné kořínky, které cizopasí na kořenech listnatých stromů. Foto: autor

VZPOMÍNKA

Dne 19. května by oslavil 85 let tatínek, dědeček a tchán, **pan Vladimír TYPLT**, a dne 12. dubna jsme vzpomněli 7 let od jeho skonu.

Za všechny příbuzné i kamarády vzpomíná dcera Lucie

INFORMAČNÍ SERVIS

Je víkend nebo svátek a rozbolel vás zub?

Víme, kam na pohotovost

Zubní pohotovost pro Poděbrady, ordináční doba 8–11 hod.

- 6.–7. 5.** MUDr. Doulová Lada | Nymburk, Okružní 2160, tel. 327 340 119
8. 5. MUDr. Chrz Pavel | Poděbrady, Proftova 370, tel. 325 615 564
13.–14. 5. MUDr. Vaněk Milan | Poděbrady, Čsl. armády 861/13, tel. 325 614 570
20.–21. 5. MUDr. Zeman Rudolf | Loučeň 215, tel. 325 585 333
27.–28. 5. MUDr. Vaněk Jiří | Poděbrady, Čsl. armády 861/13, tel. 325 610 669

NOVINY PRO PODĚBRADY **Tiráž**

měsíčník • vychází první čtvrtek v měsíci

Vydává: Mgr. Monika Langrová • Korespondenční adresa: Hellichova 797, 290 01 Poděbrady • IČO: 09337067

- Registrace: MK ČR E 23991
- Telefon: 723 550 281 • E-mail: redakce@novinypropodebrady.cz
- www.novinypropodebrady.cz
- Redakce a stálí spolupracovníci: Mgr. Monika Langrová (vedoucí redakce), Lukáš Hladký, PhDr. Jana Hrabětová, PhDr. Ladislav Langr, Milan Čejka, MUDr. Roman Kostinek, Ing. Boris Cacara
- Grafická úprava: Tomáš Čivrný
- Inzerce: viz výše uvedené kontakty
- Náklad: 1 200 výtisků
- Tisk: Tiskárna BOFTISK, s. r. o.

Příští číslo vyjde ve čtvrtek 1. 6. 2023

TERMÍNY VYDÁNÍ NOVIN PRO PODĚBRADY
 V ROCE 2023 č. 7 – 6. 7. | č. 8 – 3. 8. | č. 9 – 7. 9.

UZÁVĚRKA DODÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ A PODKLADŮ
 PRO INZERCÍ JE VŽDY K 15. PŘEDCHOZÍHO MĚSÍCE

CENÍK INZERCE | PŘEDCHÁZĚJÍCÍ ČÍSLA K PŘEČTENÍ
 VE FORMÁTU PDF najdete na www.novinypropodebrady.cz.

Inzerce

EKO GYMNÁZIUM A SOŠ MULTIMEDIÁLNÍCH STUDIÍ

OSLAVTE S NÁMI

VÝROČÍ ŠKOLY

3. 6. 2023

www.ekopodebrady.cz
www.mm4you.cz

LÁZEŇSKÁ KOLONÁDA V PODĚBRADECH

- 14:00** KREATIVNÍ DÍLNY
16:30 MICHAL NESVADBA
17:30 SILUETY
19:00 VOXEL

PARKOVIŠTĚ U ZÁMKU

22:00, 22:30, 22:50

VIDEOMAPPING z dílny žáků
SOŠ Multimediálních studií

Pokračování rozhovoru z titulní strany

V zámku už probíhaly prohlídky, akce se tam konaly velmi omezeně. Čas od času se v sále uskutečnil svatební obřad, většinou pro místní. Nijak jsme to nepropagovali. Ale vloni na podzim jsem si řekla, že do toho šlápnu a na jaře uvidím, co z toho bude. Motivací byla i svatba mojí sestry. Rozhodnutí padlo v srpnu 2021, svatbu naplánovala na léto 2022. Byl tu sál, kavárna, ale kde pohostit stovku svatečků? Táta řekl, že máme pár měsíců na to zrekonstruovat konírnu. Byla od země do stropu zaplněná nepořádkem, s topením ze šedesátých let a jinými nešvary. Dali jsme se do toho všichni, celá naše rodina, a v červenci měla sestra svatbu. První krásnou velkou svatbu na dnešním Zámku Křinec.

Letos už máte zadaných patnáct svateb. Máte radost ze svého „úspěšného šlápnutí“?
Ano, velmi mě těší, že se lidem u nás líbí. Začali jsme spolupracovat se Svatebním magazínem, udělali několik svateb nanečisto,

aby byly vidět prostory a vše, co můžeme nabídnout. Na letošní rok zbyvají poslední čtyři volné termíny a už máme i tři rezervace na rok 2024. Potěšila mě návštěvnost akce Objevte Zámek Křinec, kterou jsme uspořádali prvního dubna. Přichází se mohli seznámit s prostory zámku a ukázkami toho, co dokážeme v rámci svateb a dalších akcí zařídit, včetně výzdoby, osvětlení, hudby nebo jídla, prostě všeho, co je k tomu potřeba.

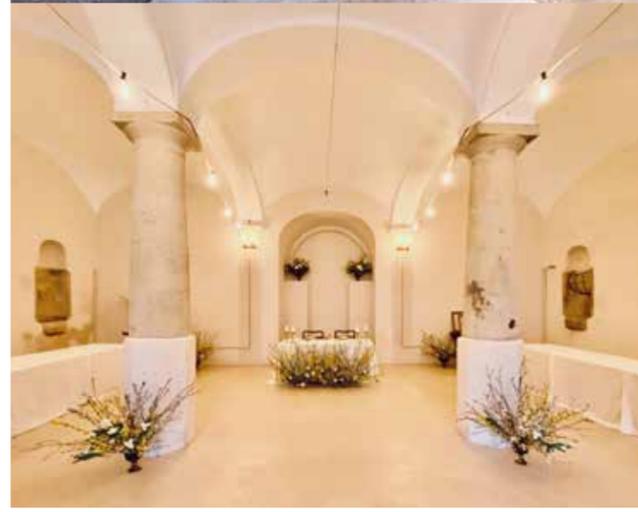
Na usnutí na vavřínech ale čas nemáte, že?

Ani náhodou. Je tu neuvěřitelné množství prostor, které prozatím nemůže veřejnost vidět. Křinecký zámek je jedním z největších na Nymbursku, má přes padesát místností. Podařilo se nám dosud upravit přibližně třetinu z nich. Nyní se zaměřujeme na ubytování, které by svatebčané uvítali. V červnu bude k dispozici zámecký apartmán pro šest až osm lidí. Je to první krůček, abychom mohli jít tímhle směrem dál. Jsem vděčná za to, co se podařilo. Na druhou stranu jsem velmi pokorná. Víím, kolik práce tu ještě je. Po šestnácti letech jsme

v podstatě pořád na začátku. Někdy jsem o sobě slyšela „no jo, princezna, nosánek nahoru“, ale to jen od lidí, kteří neznají pozadí všeho, co se tu událo. Víte, je to jen a jen o práci, o tom vydržet, i když se všechno nedaří, jak chcete. Člověka to donutí naučit se mnoha věcem sám. Takže umím pracovat se dřevem, čalounit, ušiji si závěsy, když neseženu takové, které by se mi líbily. V neposlední řadě jsme s mamkou na zámku hlavní uklízečky. (smích)

Bydlíte v Poděbradech, proč ne na zámku?

Pocházím z Vrbové Lhoty, v Poděbradech jsem chodila na základní i střední školu. Byla jsem členkou Rotaract klubu, mám ve městě přátele. Poděbrady pro mě vždy byly místem, kde jsem chtěla jednou žít. Před dvěma lety si mi tohle přání splnilo. A se zámek je to tak. S rodiči jsme se shodli na tom, že zámek je nekonečný příběh. Pokud bychom v něm byli nejen v práci, ale napořád, bylo by to náročné. Potřebujeme mít občas svoje domovy, kde můžeme před vším zavřít dveře, schovat se a v klidu si dobít energii na to, co nás se zámek v budoucnu čeká.

Zámek Křinec

Historie ve zkratce
1649 český šlechtic ze starého, původně severoitalského rodu Pavel z Morzinu staví zámek na místě původního hrádku | 1796 jej koupil český podnikatel, velkostatkář, mecenáš a dobrodinec, povýšený do šlechtického stavu a také plukovník císařské armády Jakub Wimmer | 1808–1945 zde žila německá bankéřská rodina Bethmannů | od konce války do roku 1948 zůstal zámek prakticky nezabezpeč-

ný, došlo ke zmizení téměř celého inventáře | budovu začal využívat Státní statek, poté se stala asi na patnáct let školou a po jejím přestěhování se prostory rozdělily např. pro zemědělské družstvo, civilní obranu či na sklady Červeného kříže | 1965 zámek se stává kulturní památkou ČR | v 70. letech zde byl depozitář Národního muzea | po odstěhování depozitáře zámek jen chátral, až ho Národní muzeum nabídlo k prodeji | 2006 se majitelem zámku

stává Zdeněk Harapes

2 nejzajímavější části

Modré salonky. Výzdoba modrých salonků je z doby kolem roku 1760. V modrém designu se sály zdobily jen po velmi krátkém období, a tak se jich kdekoli po světě zachovalo jen velmi málo. V Česku je jeden velmi obdivovaný modrý salónek jen v Českém Krumlově. Zámek Křinec byl dlouho nepřístupný veřejnosti, tak o saloncích zatím mnoho lidí neví. Jedná se přitom o unikát.

Velký hudební sál s kaplí.

Vznikl v době tehdejších majitelů hrabat Morzinů, kteří přišli z Itálie a měli rádi hudbu. Sál má dokonalou akustiku, je krásně štukově vybaven. Kaple je z roku 1659. Když na zámku byla škola, byla v sále tělocvična, s tčými od stropu, kruhy a koši na basketbal.

Zámek Křinec je pro veřejnost otevřený od května, a to v neděli odpoledne a při akcích. Více informací najdete na www.zamekkrinec.cz.

KULTURA

Lázně přinášejí do města kvalitní kulturu

Simona Stašová, Petr Nárožný, Bratři Ebenové, Michal Prokop. S takovými jmény se můžeme setkat v programu společnosti Lázně Poděbrady pro letošní léto. Více nám k tomu řekla koordinátorka kulturních akcí Olga Beková.

Text: Monika Langrová
Foto: archiv Lázní Poděbrady, a. s.

Prozradíte nám v předstihu novinky, které chystáte na léto?

Předně se v letošním roce mohou diváci těšit na větší pódium v Atriu Letních lázní. Dále jsme díky novému vstupenkovému systému a čtečkám QR kódů schopni přichodit rychleji odbavit. Co se týká samotných akcí, premiérově jsme pozvali Bratry Ebeny. Opakovaně potom zařazujeme oblíbený koncert Michala Prokopa nebo show Na stojáka. Po loňském úspěchu jsme do letního programu zahrnuli dvě divadelní představení. V pátek 16. června se zájemci mohou přijít podívat na Petra Nárožného ve hře V Paříži bych tě nečekala, tatínku.

O měsíc později nabídneme hořkou komedii Drobečky z perníku s vynikající herečkou Simonou Stašovou, která za roli barové zpěvačky Evy dostala Cenu Thálie. Inscenaci uvedeme 21. července.

Jak je v současnosti návštěvnost kultury v lázních?

Jsem moc rádi, že po kulturně slabších covidových letech se lidé opět vrátili k navštěvování kulturních akcí. Letos máme za sebou už několik úspěšně vyprodaných programů, například koncert Marie Rottrové, recitál Jakuba Smolíka či Křeslo pro hosta s hercem Ondřejem Vetchým. V současné době je trend kupovat vstupenky na poslední chvíli, takže je téměř do zahájení pořadu nejasné, kolik lidí skutečně dorazí.

Mají lázeňské programy své zvláštnosti?

Dramaturgii kulturních pořadů

připravujeme s poměrně velkým časovým předstihem. To je dáno nejen z důvodu zajištění interpreta – u zvukových jmen je to třeba rok dopředu –, ale i pro potřebnou propagaci a zabezpečení online předprodeji na GoOut a prodejů v recepcích. Naším zvykem je poskytovat wellness pobytové balíčky se vstupenkami na akce, proto je nutné plánovat vše o několik měsíců dříve. Právě o tento druh pobytů je mezi klienty velký zájem. Dostatek času nám současně dává prostor pro předání informací institucím, se kterými spolupracujeme, jako je město, školy, různé organizace či turistická centra.

Kde berete inspiraci pro výběr akcí?

Rádi se necháváme inspirovat přáními našich klientů. Jejich spokojenost je pro nás prioritou. Snažíme se, aby čas strávený v Lázních Poděbrady byl pro ně příjemný, zajímavý a hlavně, aby

je potěšil. Samozřejmě sledujeme dění na české kulturní scéně a aktuální novinky. Agentury zastupující umělce nám pravidelně zasílají přehledy nových programů, jejich nabídky a nápady jsou rozmanité. Výběr závisí rovněž na tom, co se odehrává jinde v regionu. Sledujeme, aby nedošlo kupříkladu k tomu, že daný interpret vystoupí zanedlouho v sousedním městě. Tím vším se snažíme návštěvníkům lázní, ale samozřejmě i místním přinášet jedinečné zážitky. A proto rádi slyšíme zpětnou vazbu, zda se nám výběr daří.

Pokud by chtěl jedinec či umělecké uskupení v lázních účinkovat, je to možné?

Ano, prostory pronajímáme pro nejrůznější akce, od pořadů pro děti po zajímavé festivaly či kongresy. Pokud vystoupení rezonuje se stylem lázeňské elegance a je v našich možnos-

tech ho předvést publiku, spolupráci se rozhodně nebráníme. Nejprve je nutné představit svůj projekt krátkým popisem, fotografiemi a videi z proběhlých akcí, včetně cenové relace vystoupení. Pokud je pro nás nabídka

zajímavá, promyslíme vhodný termín a nový kulturní pořad může být na světě! V případě zájmu se lze obrátit přímo na mě, na e-mailové adrese: olga.bekova@lazne-podebrady.cz.

Inzerce

ERAREALITY

SJEDNEJTE SI NEZÁVAZNOU SCHŮZKU
T 602 337 228
barbora.bilinova@era-reality.cz

BARBORA BILINOVÁ
Váš makléř pro Poděbrady a okolí

- **Zodpovědně a profesionálně**
- Odhady a oceňování nemovitostí
- Pronájmy nemovitostí pro majitele ZDARMA
- Pomohu s řešením financování bydlení
- Poradím, jak prodat nemovitost za nejvyšší cenu
- Zajistím veškerý právní servis

KULTURA

O jiném světě
s ředitelkou Hanou
Janiššovou

Základní umělecká škola Otakara Vondrovce slaví sedmdesát let od svého založení. Hana Janiššová je s ní spjatá více jak polovinu této doby, rovných 43 let. A právě s ní jsem měla možnost dotknout se historie a současnosti této výjimečné instituce ve městě.

Text: Monika Langrová
Foto: Zdeněk Frejvald
a archiv ZUŠ Poděbrady

Hana Janiššová nastoupila do poděbradské, tehdy lidové školy umění hned po vysoké jako učitelka hudební nauky, posléze se stala zástupkyní ředitelky a nyní vede základní uměleckou školu už patnáctým rokem. Přitom stále vyučuje hudební nauku a připravuje žáky na přijímací zkoušky na konzervatoře či střední pedagogické školy, občas supluje v hodinách klavíru, v doplňkové činnosti tančí, zpívá, rozmlouvá s předškolními dětmi (3–6 let) v tak zvané Dětské akademii. „O školu je pořád velký zájem. Máme sedm set žáků a každý rok musíme několik desítek zájemců odmítnout, protože nám zázemí větší počet nedovoluje,“ říká drobná usměvavá žena na úvod našeho povídání a naznačuje, co školu trápí v podstatě od jejího vzniku – nedostačující prostory.

Na zámku a ve vile

Historie základní umělecké školy se začala psát 1. 2. 1953, kdy byla v Poděbradech založena městská hudební škola. „Výuka zprvu probíhala na zámku, v části, kde je teď kulturní centrum. Po

půl roce se přesunula do vily v Gottwaldově, dnes Palachově ulici. Škola měla padesátku žáků a učitele převážně ze Středočeského symfonického orchestru. Ve vile postupně vzniklo zázemí v suterénu a v půdních prostorech, děti dále docházely i na zámek. O osm let později školu navštěvovaly už téměř dvě stovky žáků,“ vysvětluje Hana Janiššová a dodává, že v roce 1962 se veškeré městské hudební školy přejmenovaly na lidové školy umění (LŠU). „Poděbradská ‚liduška‘ měla již svůj smyčcový a malý dechový orchestr, které se účastnily různých přehlídek a vystoupení, a rozrostla se o výtvarný obor. Za dalších pět let ji navštěvovalo na tři sta žáků, nově byl otevřen literárně dramatický a o čtyři roky později taneční obor.“ To už škola měla dokonce svoji pobočku v Městci Králové.

Impulsy Jarmily Hellerové

Mezi lety 1978 až 1993 se počet žáků zvýšil na šest set a učitelů na třicet. Vila praskala ve švech. Naštěstí se orchestry, komorní soubory, pěvecké sbory a taneční skupiny mohly vrtnout do divadla, mateřinek nebo tříd a tělocvičen nově postavené ZŠ Na Valech. V roce 1990 se LŠU celorepublikově mění na základní umělecké školy – ZUŠ. „Jako ředitelka v té době

a hospodářku v jednom, Evu Štávovou, či skvělou zástupkyni Adélu Ptáčkovou, která je absolventkou poděbradské ZUŠ (zpěv, klavír). Není výjimkou, absolventi se tu sami stávají učiteli. Jediné, co ji trápí, je nedostačující zázemí. „Je nepraktické, že jsme součástí základní školy. Limituje nás to. Scházejí nám šatny, úložné prostory, především pro orchestry, taneční a literárně dramatický obor. Přejde patnáct dětí a nemají se pořádně kde převléknout a ani si kam dát školní tašky a věci. O uložení hudebních nástrojů nemluví. Problematická je i výuka, hlavně bicích nástrojů, v době, kdy jsou ve škole ‚odpoledky‘. Naštěstí nám vychází vstříc farář evangelického kostela, kde mohou žáci zkoušet i vystupovat. Přála bych si, aby poděbradská ZUŠka jednou měla vlastní budovu. Krásnou, rozeznělou, voňavou. Aby se do ní vše vešlo a byla cítit hudbou, výtvarnicinou, tancem, dramatickým slovem. Prostě, aby člověk byl rázem v jiném světě, kde by vnímal a mohl rozvíjet své pocity a myšlenky nejen přes počítače a mobily, ale vlastními smysly.“

Líheň hudebních talentů

Přes veškeré starosti s během školy je Hana Janiššová plná energie. To, co ji nabíjí, jsou žáci. Nasávají umělecký svět a rozvíjejí svůj talent. Nebojí se soutěží, přivázejí z nich ocenění a mnozí

z nich pokračují na středních výtvarných či pedagogických školách nebo konzervatořích „Škola pomáhá dětem v komunikaci, jsou daleko vnímavější, umí se lépe poprat s trémou. Odnášejí si do života vztah k obyčejným věcem, naučí se vnímat své okolí pocitově, sluchově, zrakově. Škola je v rozkvětu, co se týká talentovaných dětí. Kupodivu se chtějí účastnit soutěží, mít přehled, co se děje jinde. Znamenáváme čím dál větší zájem o flétnu, máme po dvou souborech příčných a zobcových fléten, dále jazzové soubory, pěvecký sbor, vrátila se nám paní učitelka bicích nástrojů a opět funguje její soubor. Žáci se mezi sebou domlouvají a tvoří nová uskupení. Hrají a zpívají s nimi i absolventi, nyní studenti konzervatoří. Je hezké vědět, že poděbradská ZUŠka je i nadále součástí jejich životů,“ říká s dojetím v hlase Hana Janiššová. Doplňuje, že je jen škoda, že výrazně ubývají zájemci o dechové nástroje žestové. „Přitom dechový a taneční orchestr měl a má v ZUŠ dobré zázemí a nástroje i půjčujeme!“

Na závěr ještě douška. V březnovém vydání jsme uveřejnili seznam absolventů poděbradské umělecké školy, nyní profesionálů, kteří byli 1. února součástí (osobně či prostřednictvím videa) slavnostního koncertu. Za všech-

ny jmenujme houslistku a první ženu v orchestru České filharmonie Zuzanu Hájkovou, houslistku v Pražské komorní filharmonii Ladu Ševčíkovou, tanečnicka a choreografa Jaroslava Slavického, režiséru a scénáristku Alici Nellis, herečky Markétu Sedláčkovou a Pavlu Janiššovou. Ti všichni a mnoho dalších skvělých profesionálů se ke své poděbradské umělecké škole hrdě hlásí.

Hudební obory ZUŠ Poděbrady:

Hra na klavír, klávesové nástroje (pobočka v Městci Králové), housle, violoncello, violu, trubku, lesní roh, pozoun, baryton (tenor), tubu, zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, bicí nástroje, kytaru, elektrickou kytaru, basovou kytaru, akordeon, harfu | Sólóvy, populární, sborový zpěv | Přípravná hudební nauka a nauka o hudbě, v doplňkové činnosti pěvecký sbor „Mamáter“ a „Dětská akademie“ pro předškoláky

Soubory činné na ZUŠ Poděbrady:

Dua, tria, kvarteta zobcových i příčných fléten | Klarinetové a saxofonové duo, trio, kvarteto | Trio (kvarteto) lesních rohů | Žestový soubor | Trubky – duo | Kytarová dua, tria a kvarteta | Kytarový soubor | Smyčcové duo a kvarteto | Smíšený soubor | Mamáter – pěvecký sbor (v doplňkové činnosti) | Lindušky – dětský pěvecký sbor | Pěvecká dua, tria a kvarteta | Jazzový soubor FAKE BAND | MAMELUCK – pop-rock kapela | DRUMS´ N´ BOYS – soubor bicích nástrojů

Další obory: taneční, literárně dramatický, výtvarný

Více informací na
www.zus-podebrady.cz.

Pozvánka: Koncerty bývalých žáků poděbradské umělecké školy, kteří hrají v profesionálních kapelách různého zaměření, se budou konat 31. 5. a 2. 6. od 18 hodin na pódiu na kolonádě.

1/ Dechovka mladých pod vedením Františka Fejgla st. a vlevo s barytonem František Fejgl ml., dnes člen Orchestru Státní opery – před budovou lidové školy umění /2/ Flétnové trio s Alicí Nellis, tehdy Rychetníkovou (vlevo) /3/ Zuzana Hájková v letech 1978–83 v Divadle Na Kovárně

Den plný nevšední
zábavy s Divadelním
spolkem Jiří

Divadelní spolek Jiří vás zve 27. května do prostředí zahrady evangelické fary s Altánem Gloriet, kde se od deseti hodin dopoledne až do večera uskuteční Happening DS Jiří aneb Den s Jirkou

Akce, jejímž cílem je představit veřejnosti nejen divadelní činnost spolku ale také ukázat další dovednosti členů a zároveň nabídnout nevšední zážitek v podobě jedinečného happeningu.

Jak už název napovídá, ústřední postavou happeningu bude Jirka – tedy přátelský a sympatický člen, který se v Divadelním spolku Jiří angažuje již několik let. Během dne budete moct zhlédnout pohádku, kde hraje

hned několik Jirků, ochutnat kuchařský a cukrářský Jirkův um a určitě vás i překvapí, jak se jeden z Jirků angažuje ve známé polabské kapele Bunny Munro & The Avril Lavigne Lovers, která celou akci zakončí svým koncertem od 20 hodin.

Ale to není vše! Happening DS Jiří aneb Den s Jirkou bude probíhat v kouzelném prostředí zahrady s Glorietem, kde na všechny návštěvníky čeká foto koutek s různými divadel-

ními rekvizitami, speciální soutěž Pospecka věnována naším bývalým milovaným členům či bazárek s věcmi z divadelních her. Kdo by nechtěl vlastnit kus, který ví, co to znamená stát ve světle reflektorů?

„Cílem happeningu je především přiblížit činnost Divadelního spolku Jiří širší veřejnosti. Proto se mohou návštěvníci těšit i na to, že se dozví více o historii spolku, o jeho členech a plánech do budou-

na. A kdo ví, třeba se po návštěvě happeningu někdo z návštěvníků rozhodne stát dalším Jirkou a vyzkoušet si divadelní svět na vlastní kůži,“ uvádí organizátorka akce a členka výboru DSJ Jana Langr. Vstup na akci je zdarma a pro všechny věkové kategorie. Tak neváhejte a přijďte se pobavit a lépe poznat poděbradský divadelní spolek! Pro více informací sledujte Facebook či web DSJ.

(dsj)

Vaňáles 2023

V Divadle Na Kovárně se v sobotu 13. května budou v úvodu 5. ročníku přehlídky mladého divadla hrát pohádky (třeba Sedm kůzlátek). Místní ZUŠ následně představí populární poezii haiku. A nakonec se bude zpívat – muzikál o Robinu Hoodovi je plný akce, vtípu a samozřejmě lásky. Program ve třech blocích se čtvrt hodinovými přestávkami začne ve 14 hodin, vstupné se neplatí.

(dub)

KALENDÁŘ AKCÍ

Čtvrtek 4. 5.

Mor – repríza | Divadlo Na Kovárně | 19.30 | 180 Kč

Dramatický fiktivní příběh o událostech, které jsme sami nedávno prožili. Na motivy stejnojmenného románu Alberta Camuse napsal Ladislav Langr. Účinkuje: DS Jiří Poděbrady

Čtvrtek 4. 5.

Křeslo pro hosta s hercem Pavlem Zedníčkem | Kongresové centrum Lázeňská kolonáda | 19.30 | 200 Kč

Středa 10. 5.

Lékařská přednáška prof. MUDr. Michaela Aschermann, DrSc. | Kongresové centrum Lázeňská kolonáda | 15.30 | Vstup zdarma
Téma: Akutní infarkt myokardu – jak mu předcházet

Sobota 13. 5.

Zahájení 115. lázeňské sezóny | Lázeňský park | Vstup zdarma

Více informací na www.ipodebrady.cz
a www.lazne-podebrady.cz/kulturni-akce

Středa 17. 5.

Slavnostní koncert Ústřední hudby AČR | Pódium na kolonádě | 15.00 | Vstup zdarma
Solisté: Radka Fišarová, Lucie Silkenová a Jurij Kruglov (UA), moderátor: Václav Žmolík

Čtvrtek 18. 5.

Bubeníci – ZUŠ | Divadlo Na Kovárně | 18.00 | Vstupné dobrovolné
Zahájení VII. ročníku celostátního festivalu ZUŠ Open

Sobota 20. 5.

Koncert ABBA World revival | Kolonáda u fontány | 19.00 | Vstup volný
Koncert se uskuteční v rámci akce ME v chůzi

Středa 10. 5.

Lékařská přednáška prof. MUDr. Richarda Česky, CSc. | Kongresové centrum Lázeňská kolonáda | 15.30 | Vstup zdarma
Téma: Prevence onemocnění srdce a cév

Středa 24. 5.

Závěrečný koncert – ZUŠ | Divadlo Na Kovárně | 18.00 | Vstupné dobrovolné

Neděle 28. 5.

Milonga | Pódium na kolonádě | 15.00–20.00 | Vstup volný

Nedělní taneční odpoledne. Přijďte zažít Argentinské Tango, jeho objetí a hudbu.

Středa 31. 5.

Slavnostní koncert – ZUŠ | Pódium na kolonádě | 15.00 a 18.00 | Vstup zdarma
15.00 | Když princezny zpívají – oddělení populárního zpěvu a taneční oddělení
18.00 | Kapely s bývalými absolventy ZUŠ Otakara Vondrovce Poděbrady, dnes profesionály

Zámecký biograf

Není-li uvedeno jinak, začátek promítání je v Zámeckém biografu od 19.00

Čt. 4. 5. DIMENZE – BESEDA S REŽISÉREM A SPISOVATELEM DALIBOREM STACHEM | Pá 5. 5. STRÁŽCI GALAXIE: VOL. 3 – 3D | So 6. 5. v 17.00 TITINA: PSÍ POLÁRNICE | So–Ne 6.–7. 5. INVALIDA | Po–Út 8.–9. 5. Nepromítá se | St 10. 5. AIR: ZROZENÍ LEGENDY | Čt 11. 5. PAPEŽŮV VYMÍTAČ | Pá 12. 5. ON SE BOJÍ | So 13. 5. v 17.00 SUPER MARIO BROS. VE FILMU | So–Ne 13.–14. 5. ŽIVOT PRO SAMOUKY | Po–Út 15.–16. 5. Nepromítá se | St 17. 5. FALCON LAKE | Čt–Pá 18.–19. 5. RYCHLE A ZBĚSILE 10 – PREMIÉRA | So 20. 5. v 17.00 MIA A JÁ VE FILMU | So–Ne 20.–21. 5. ŽIVOT PRO SAMOUKY | Po–Út 22.–23. 5. Nepromítá se | St 24. 5. SISU | Čt 25. 5. VELKÝ SEN – BAD FILMFEST 2023 | Pá 26. 5. KRÁSNÁ KATASTROFA | So 27. 5. v 16.00 MALÁ MOŘSKÁ VÍLA | So–Ne 27.–28. 5. MUŽ, KTERÝ STÁL V CESTĚ | Po–Út 29.–30. 5. Nepromítá se | St 31. 5. COOL GIRL Více na www.zameckybiograf.cz.

Lázně Poděbrady, a.s. a Agentura Harlekýn pořádají

V Paříži bych tě nečekala, tatínku

Pátek 16. 6. 2023
od 19:00 hod.
Atrium Letní lázně Poděbrady

Vstupné:
zóna A: 390 Kč (540 Kč hosté lázní)
zóna B: 290 Kč (240 Kč hosté lázní)
zóna C: 240 Kč (190 Kč hosté lázní)

Vstupenky k zakoupení v recepcích GoOut a na místě.

www.lazne-podebrady.cz

Lázně Poděbrady, a.s. pořádají

BRATŘI EBENOVÉ

Marek Eben – Kryštof Eben – David Eben – Jaromír Honzák – Pavel Skála – Jiří Zelenka

PÁTEK 23. 6. 2023
od 19:00 hod. Atrium Letní lázně Poděbrady

Vstupenky k zakoupení v recepcích GoOut a na místě.
Vstupné: zóna A – 650 Kč (550 Kč hosté lázní), zóna B – 450 Kč (400 Kč hosté lázní)

www.bratriebenove.cz www.lazne-podebrady.cz

Největší výstava železničních modelů a modelových kolejišť v České republice PEČKY 2023

SPLEK ŽELEZNIČNÍCH MODELÁŘŮ PEČKY

Ve dnech 26. - 28. května 2023 se Vám představí železniční modely, modelová a modulová kolejiště na ploše téměř 2 500 m²

- modelářská burza, prodej železničních modelů, příslušenství a doplňků
- prezentace novinek českých i zahraničních výrobců
- zvláštní jízdy historických motorových vozů M131.1 Hurvínek
- akce města Pečky „Jede, jede mašinka aneb dětská pouť“
- cenová akce firmy Piko
- prezentace firmy Tillig

Vstupné: dítě 100,- / dospělý 200,- / rodina 500,-
... 10% SLEVA NA VSTUPNÉ PO PŘEDLOŽENÍ PLATNÉ JIZDENKY ČD ...

Otevřeno: Pátek, Sobota 9:00 – 17:00 Neděle 9:00 – 15:00

Středočeský kraj

Spolek železničních modelářů Pečky
Žerotínova ulice 281, 289 11 Pečky - GPS: 50°5'20.58"N, 15°1'27.201"E
e-mail: info@szmp.cz web: www.szmp.cz

Inzerce

Značková prodejna Ryor Poděbrady

Přijďte vyzkoušet nový Citrus Spirit parfém.

Představte si, že stojíte na pláži při západu slunce, cítíte lehký vítr ve vlasech a z nedalekého sadu voní květy pomeranče. Tak přesně takto voní náš Citrus Spirit Parfém. Zažijete pocit neodolatelné lehkosti a okouzlení.

Hlava: pomeranč, mandarinka
Srdce: květy pomeranče
Základ: pižmo

• Citrus Spirit parfém, 610 Kč

♥ **Kdy máme otevřeno?**
Po–Pá 8:30–17:30
So 9:00–13:00

♥ **Kde nás najdete?**
Značková prodejna Ryor Poděbrady
Komenského 40 (kousek od kolonády)

Sledujte nás na Ryor Poděbrady

Sleva 15 % na produkty Ryor

Možné uplatnit v prodejně Ryor Poděbrady.

Platí od 4. 5. do 4. 6. 2023

Platí pouze pro maloobchodní zákazníky.

SPORT

Poděbrady se opět stanou centrem evropské chůze

V neděli 21. května se do Poděbrad vrátí vrcholné klání chodců starého kontinentu. Uskuteční se zde druhý ročník Mistrovství Evropy v chůzi družstev, akce navazující na Evropský pohár.

 Text: Michal Procházka

Přidělení kontinentální chodecké akce Poděbradům je potvrzením jejich pozice na mezinárodní mapě. Každoročně se zde koná mítink, v roce 1997 se tady uskutečnil Světový pohár, 2017 pak Evropský pohár. Předchůdce týmového evropského šampionátu ještě pod původním názvem nabídl nejen špičkové závody, ale také bohatý doprovodný program. Posléze bylo Poděbradům od kontinentální

asociace přiděleno pořadatelství mistrovství Evropy, a to rovnou pro tři ročníky v řadě – 2021, 2023 a 2025. Ve složitých podmínkách řady omezení se 16. května 2021 uskutečnila premiéra pod novým názvem European Race Walking Team Championships (Mistrovství Evropy v chůzi družstev) a o úspěch se jednalo přinejmenším po sportovní stránce. Předloni šlo o druhou nejkvalitnější (speciální) chodeckou soutěž roku dle hodnocení Světové atletiky. V roce 2021 se s ohledem na proticovidová opatření musela akce omezit čistě na chodecké závody. Letos se podobně jako před šesti lety chystá

v lázeňském parku na náměstí T. G. Masaryka fan zóna s řadou aktivit tematicky zaměřených na chůzi. Sportovní chůze je s lázeňským městem ve středních Čechách spojena od počátků moderního atletického hnutí. Již v roce 1894 zde měl cíl oddílový přebor AC Královské Vínohrady, od roku 1929 se závod z Prahy do Poděbrad konal pravidelně. Když se chodecké závody přesunuly v 90. letech 20. století na okruhy, vznikl jeden takový i ve zdejšímu parku. Trať a vůbec celá organizace je každoročně prověřována při prestižním mezinárodním mítinku (konaném také jako MČR), který byl v roce 2022 vůbec nejkvalitnější na světě.

ČASOVÝ PROGRAM**Sobota 20. května 2023 – zkušební závod**

15:00 chůze žáci a žákyně 3 km
15:25 chůze dorostenci, dorostenky, junioři, juniorky, veteráni a veteránky 5 km
16:15 Běh starosty 1 km

16:35 Běh starosty 2 km

Neděle 21. května 2023

7:30 muži (pouze ME) 35 km
7:30 ženy (pouze ME) 35 km
11:40 ženy (ME + mítink) 20 km
14:10 muži (ME + mítink) 20 km
16:20 junioři (pouze ME) 10 km
17:25 juniorky (pouze ME) 10 km

Zlato a stříbro v domácím ringu

 Foto: Boxing Poděbrady

Sportovní klub Boxing Poděbrady zorganizoval ve dnech 31. 3. – 2. 4. svůj první šampionát, a sice Mistrovství České republiky v boxu kadetů a kadetek. Domácí bratři Červení brali zlatou a stříbrnou medaili. Daniel (na foto v modrém tílku) se stal mistrem ČR v kategorii do 70 kg a Jaroslav vicemistrem v kategorii do 60 kg. Výsledky domácích: Daniel Červený 70 kg – mistr ČR | Jaroslav Červený 60 kg – vicemistr ČR | Jiří Klubal 63 kg – skončil ve vyřazovacích soubojích | Kryštof Kalenda 57 kg – skončil ve vyřazovacích soubojích | Marek Freiberg 54 kg – skončil ve vyřazovacích soubojích.

Jeho největší láska byli a stále jsou koně a i tady nezahálal a má na svém kontě mnoho úspěchů. Bohužel ho ale neminulo zranění ramene, snímž musel celou MČR projít a které ho limitovalo. Jarda sice není tak úderný jako jeho bratr, ale nahrazuje to pílí, talentem a soustředěností.“ (red)

Mažoretky v kvalifikaci uspěly

 Text a foto: Klára Doležalová

Poděbradské mažoretky se mohou pyšnit dalšími úspěchy. V sobotu 1. dubna se konalo kvalifikační kolo Mistrovství České republiky ČMTF v Kadani, kde naše mažoretky získaly 1. a 3. místo v kategorii Baton Sólo – Seniorky – A. Kateřina Suchánková si dokázala připsat vítězství a Tereza Švandová třetí místo. Kromě toho se Agáta Škopková a Klára Matějková staly vítěžkami v kategorii Baton Duo – Juniorky – A. To ovšem není vše, co se týče úspěchů této skvělé skupiny. Kateřina Suchán-

ková získala nejvyšší počet bodů ze všech soutěžících v celém soutěžním dni, což je pro Poděbradské mažoretky skvělou motivací pro další tréninky a soutěže.

Patrik & Roman Šebrle

V sobotu 1. 4. skončil junior Patrik Chlubna v běžeckém závodě Grand Prix Dříteč na 8,3 kilometrů na 2. místě s časem 0:30:48. Závod s Patrikem absolvoval olympijský vítěz v deseti boji z roku 2004 Roman Šebrle. Ten také předal medaile závodníkům na bedně. (red)

NOVĚ OTEVŘENO**ORDINACE PRAKTICKÉHO LÉKAŘE**

MLADÝ TÝM LÉKAŘŮ / KVALITNÍ A PROFESIONÁLNÍ PÉČE / OTEVŘENÁ KOMUNIKACE S PACIENTY

PŘIJÍMÁME NOVÉ PACIENTY

Dukelská 949, Poděbrady

info.sbclinic@seznam.cz

+420 325 610 666

www.sbclinic.cz

Pozvánka

Inzerce

Pozvánky**Zápasy****Fotbal – Hřiště FK Bohemia****Sobota 13. 5. | 17.00 | FK Bohemia Poděbrady – TJ Sokol Býchory, I.A třída****Poděbradský triatlón – 32. ročník**

Otevřený závod (kolo 30 km, běh 7 km, plavání 700 m) a závod série Středočeského poháru mládeže se uskuteční 21. 5. v areálu koupaliště Jezero. Žákovské kategorie mají běh veden v areálu Jezera na 800 m dlouhém okruhu, hlavní závod potom ve dvou okruzích po zpevněné cestě (panely, asfalt) podél Labe. Termín uzávěrky on-line přihlášek je 19. 5. 2023. Starty mládežnických závodů od 9.50, hlavní závod v 12.30. Více informací na www.podebradskytriatlon.cz

Plán výletů KČT Poděbrady na květen

So 6. 5. Plav – Navarov – Jesenný – Palackého stezka, 10 km | St 10. 5. Minerální prameny (Sadská – Kersko), 9 km | So 13. 5. Křívec – Chotuc (jamí květena), 6 km | St 17. 5. Arboretum Makču Pikču (Paseky) s výkladem od majitele | So 20. 5. Putování za Santinim: Sedlec – Kutná Hora, 6 km | So 27. 5. Hradeckými lesy, 7 km | St 31. 5. Zbraslav, 6 km. Podrobné informace lze najít na vývěsce u Pentagonu nebo na webových stránkách klubu www.kctpodebrady@netstranky.cz.

NÁBYTEK ČERTOVINA

PŘIJEĎTE SI DO KOSTELKY, KOUPI PĚKNOU SEDAČKU, KDYŽ JI U NÁS POŘÍDÍTE, MNOHO PENĚZ UŠETŘÍTE!

Nábytek Čertovina
Kostelní Lhota u Poděbrad 47
289 12 Sadská
tel: 602 122 631
e-mail: info@nabytek-certovina.cz

STRUČNÝ PRŮVODCE CÍRKEVNÍ HISTORIÍ PODĚBRAD

Česká republika má kolem 6 500 obcí. Z toho 2 448 obcí má svůj kostel, některé jich mají i víc, celkem je aktuálně evidováno 3 844 kostelů nebo podobných církevních staveb. Hustota pokrytí prostoru kostely svědčí o potřebě sakrálních staveb. A v Poděbradech jsme v tom vysoko nad průměrem. Je dobré si to připomenout právě v květnu, kdy zdejší Československá církev husitská slaví 13. května své sté výročí.

Text: PhDr. Ladislav Langr
Foto: Zdeněk Frejvald

Když případně půjdete v pátek 2. června navštívit program Noci kostelů, stojí za to si uvědomit, kolik emoční i historické energie z takových míst vyzářuje. Odpradáva byl kostel nejen místem duchovní potřeby, zklidnění, ale také pojistkou, kotvou v životě. Ostatně nejen proto se hlavní chrámové síni říká loď. A pokud má kostel i věž, tedy jakýsi stěžeň, tak architekti právě věž vnímali jako ukazatel k Bohu, který přesahuje všechny naše pozemské starosti.

Dotýkání se středověku

Také v Poděbradech se můžeme skutečně dotknout dávné církevní minulosti. Ovšem ta úplně nejstarší církevní stavba se nedochovala a vlastně ani netušíme, kde ji hledat. Řeč je o hradní kapli, která byla neodmyslitelnou součástí každého panského sídla. Původní dřevěná tvrz prvních pánů z Poděbrad vzala za své už během přestavby na kamenný hrad Přemysla Otakara II. v letech 1262–1268. Ale pokud si teď říkáte, že práce na druhém nádvoří je bývalá hradní kaple, úplně tak to není. Podle posledních archeologických nálezů a historických studií s velkou pravděpodobností jde původně o samostatně stojící rytířskou síň s vysokou gotickou žebrovou klenbou, kde pravidelně zasedal i královský dvůr a dvorská kancelář Přemysla Otakara II. Až teprve zřejmě za Jiřího z Poděbrad v polovině 15. století se z ní stala hradní kaple zasvěcená Narození páně a svatým Třem králům a zde zachovalé gotické fresky jsou úžasné. Ale kde tedy byla původní hradní kaple? Nevíme!

Nejstarší kostel

Pojďme za ním do středověkého předhradí, kde pravděpodobně v místě dnešního kostela Povýšení sv. Kříže stál jeho dřevěný předchůdce. Donátorem sakrální stavby byl zaručeně majitel zdejší tvrze, ale zda to byli první páni z Poděbrad, je ve hvězdách. V polovině 14. století pak byly položeny základy kamenného kostela v dispozicích, jak je v podstatě známe i dnes. Orientace kostela je od západu (vchod) směrem k východu (oltář), neboť druhý příchod Krista v Soudný den má přijít z východu a kostel má také přijímat první a poslední sluneční paprsky. Iniciátorem výstavby prvního kamenného kostela byli pravděpodobně noví majitelé panství páni z Kunštátu, kteří v osobě pana Bočka přišli v roce 1350 do Poděbrad a v kostele by také měli být na dosud neznámém místě zřejmě i pohřbeni. Nejstarší částí kostela je pětiboký presbytář uzavřený cennou křížovou hvězdicovou klenbou. A oněch pět oken v presbytáři v čele s centrálním, osovým oknem s původní gotickou kružbou zaručeně viděli věřící už téměř před 700 lety!

Malý bedekr církevních památek

Turista, který by se cíleně vydal po církevních stavbách v Poděbradech, bude mít cestou 13(!) zastávek. Vedle kostela Povýšení svatého Kříže (foto 1) a hradní kaple v historické posloupnosti následuje Havířský kostelík, zasvěcený Nanebevzetí Panny Marie. Původně dřevěná stavba z roku 1516 na místě městského popraviště (stínadel), byla v roce 1666 nahrazena

zdeňm barokním kostelíkem, který byl koncem 19. století regotizován. Další historické pořadí by patřilo židovské synagoze, kdyby nebyla v roce 1958 jako nepotřebná zbořena. Stávala od roku 1852 na dnešním paloučku mezi evangelickou farou a školou Václava Havla. Na řadu přicházejí poděbradští evangelíci, kteří v roce 1878 otevřeli svou první modlitebnu na místě, kde působí dodnes. Objekt ovšem od té doby prošel spoustou pozitivních změn. Jeden čas poskytoval útočiště i nové Církvi československé husitské, dokud si v roce 1937 neotevřela vlastní působivou funkcionalistickou stavbu na místě bývalého tržiště a jatek v dnešní ulici Dr. Horákové (foto 2). Ale samotná církev už byla v Poděbradech oficiálně evidována v roce 1923. V roce 1975 v Poděbradech koupila Církev adventistů posledního dne vilu Pohádka v ulici Na Kopečku a 4 roky nato tam v zahradě otevřeli přistavenou sborovou místnost. Na Jiřího náměstí v domě s vinotékou má od roku 1999 svůj Sál království Náboženská společnost Svědci Jehovovi. Církev bratrská přišla do Poděbrad sice už někdy kolem roku 1947, ale teprve 2007 se dočkala na Žižkově vlastního sborového domu Bétel. Dům vycházející ze soudobého architektonického tvarosloví má originální trojbokou věžku. Úplně nejmladším místem potkávání věřících je od roku 2010 ve Studentské ulici Remedy studio, kde se schází zdejší odnož metodistické wesleyánské církve.

Další církevní stavby

Pokud jste se ještě nedopočetali

oné slibované třináctky, je to správně, protože máme před sebou další čtyři církevní objekty. V první řadě je to jediný poděbradský klášter. Zatímco v sousedním Nymburce vznikl dominikánský klášter rovnou se založením města v roce 1275 (a zanikl 1789), u nás jsme museli čekat až do roku 1882. Bylo to zřejmě dáno i tím, že Poděbrady byly historicky silně protestantsky zaměřené město a protestantské církve řeholnické řády a kláštery nezakládaly. A tak až právě v roce 1882 přišly do Poděbrad dvě řádové sestry Kongregace Šedých sester řádu sv. Františka z Assisi a kongregace pro ně koupila na rohu ulice Na Dláždění dům, který byl přestavěn na malý klášter a nazván Nazaret. Posláním řádu je pečovat o opuštěné a chudé nemocné bez rozdílu náboženství. Ale mise se nevyvíjela podle představ a pro nedostatek financí byl v roce 1904 klášter prodán a sestry se vrátily zpět do Prahy. Do Poděbrad se však ještě vrátily koncem 20. let a v roce 1930 otevřely novostavbu vlastního léčebného domu Charitas (Purkyně), který přednostně sloužil péči o kněze a řeholníky, ale později nabízel služby i veřejnosti. V roce 1948 byl penzion znárodněn a sestry tady dožily až do roku 1960. Do výčtu církevních staveb nám zbývají ještě tři kapličky. Ta nejstarší doplněná zvoničkou a zasvěcená Panně Marii z 18. století je v Přední Lhotě a navazuje na původní boží muka. Z roku 1903 je kaplička na hřbitově v Kluku, jejíž model architekta Josefa Fanty byl krátce před realizací oceněn na světové výstavě v Londýně (foto 3). Před nedávnem zde krátce probíhaly liturgie pravoslavné církve, ale pro nezájem věřících pokus o oživení kaple skončil. Poslední církevní stavbu najdeme na hřbitově ve Velkém Zboží. Zdejší hřbitov byl založen krátce před 1. světovou válkou a vévodí mu kaplička prostá ozdob, jen na sedlové střeše má usazenou malou čtyřbokou věžku.

Osud Poděbradské židovské obce

Nejstarší zmínky o židovském osídlení Poděbrad se vztahují k první polovině 17. století. První židovská modlitebna, poprvé připomínaná v roce 1716, byla v soukromé chalupě ve Velkém Zboží. V roce 1814 koupil poblíž Labe malý pozemek Žid Borias, pradědeček Franze Kafky, s cílem tady postavit synagogu, ale městská rada mu to zakázala. Teprve v lednu 1840 byla úředně potvrzena Poděbradská židovská náboženská obec a modlitebna s čerstvým císařskokrálavským razítkem přesídlila do dalšího soukromého domu, ale už poblíž mostu, tedy v centru města. Při náboženské obci byl od roku 1848 zřízen také dobročinný spolek Pohřební bratrstvo, protože židovské pohřby mohly probíhat pouze na židovském hřbitově v Kolíně, později od roku 1830 na židovském hřbitově v Kovanicích. Teprve v roce 1898 byl v Poděbradech zřízen židovský hřbitov i s vlastní obřadní síní, která dnes slouží všem občanským pohřebním

obřadům. Teprve v roce 1852 koupilo 25 poděbradských Židů pozemek v dnešní Husově ulici a postavili tady prostou klasicistní stavbu jako první a poslední poděbradskou synagogu. V roce

1949 byla budova prodána městu a výměnou za ni zřízena modlitebna v penzionu Luxor. V roce 1958 v souvislosti s rozšiřováním ulice byla zchátralá budova zbořena.

Víte, že...

...už v roce 1552 byl odlit největší poděbradský zvon Dominikál, který však byl za 1. světové války roztaven a zvonovina použita na rakouská děla?

...nejstarším inventářem kostela Povýšení svatého Kříže je renesanční olovená křtitelnice (vlevo od oltáře) z roku 1563?

...v roce 1647 vyžadoval děkan Vyslav, aby farníci podpisem stvrdili věrnost katolické víře a 10 let nato musel opustit Poděbrady pro nemravný poměr se dvěma ženami?

...bohatě zdobená, vyřezávaná dřevěná barokní kazatelna v kostele Povýšení svatého Kříže pochází z roku 1732?

...slavnostního vysvěcení obnovené hradní kaple se 30. 6. 1754 osobně zúčastnil císařský pár Marie Terezie a František Lotrinský?

...nechvalně známý jezuita pater Koniáš, palič nepohodlných knih, navštívil se svou fanatickou misí v roce 1755 také Poděbrady?

...v kapli na jižní straně kostela Povýšení svatého Kříže je hrobka panských úředníků Longmanů z Auen, po nichž zkomolením vznikl název zdejší ulice Ludmanova?

...kostel Povýšení svatého Kříže až do 18. století obklopoval hřbitov a jeho jižní okraj byl na břehu dnes již zasypaného slepého ramene Labe jménem Labice?

...věž kostela Povýšení svatého Kříže v roce 1818 nahradila samostatně stojící historickou dřevěnou zvonici a po 90 letech její cibulovou stříšku vyměnili za špičku?

...pseudogotický portál Havířského kostelíku s reliéfem Nanebevzetí Panny Marie je dílem slavného sochaře Bohuslava Schnircha z roku 1898?

...k nové Československé církvi husitské se kolem roku 1920 hlásil v Poděbradech téměř každý desátý obyvatel?

...v roce 1935 byl položen základní kámen nového evangelického kostela podle projektu architekta Bohumíra Kozáka (autor radiostanice), který se však nikdy nerealizoval?

...centrální oltářní obraz, který v husitském kostele z roku 1964 zachycuje Ježíše Krista a krále Jiřího, není gobelín, ale jen olejová malba na volném plátně od Karla Skály?

...elegantní patrový sborový sál evangelické církve vybudovaný v roce 2000 nese název Eklésia, což je řecké slovo původně označující shromáždění svobodných občanů?

...než otevřeli věřící Bratrské církve svůj sborový dům Bétel v roce 2007, scházeli se k nedělním bohoslužbám v Zámeckém biografu?

...název modlitebny Církve bratrské Bétel je spojován s Jákobovým snem o sestupujících Andělech z nebe po žebříku a hebrejsky znamená Boží dům?

NOC KOSTELŮ

02.06.23

HISTORIE – LID NA PODĚBRADSKU V DÁVNÝCH I NEDÁVNÝCH ČASECH

Škola za starých časů

(pokračování z minulého vydání)

Text: PhDr. Jana Hrabětová
Foto: archiv Polabského muzea

Místo žakovské kniha hanby

Do roku 1870 nedostávaly děti žádné známky, skládaly jen výroční zkoušky za přítomnosti vikáře a místní honorace. Za vzorné chování a píli dostávaly pochvalné lístky, prohřešky se zapisovaly do knihy hanby. Školní vysvědčení jako důkaz o prospěchu žáka se začala vydávat od roku 1884, a to každé čtvrtletí. Známky se zapisovaly do třídního katalogu. Jednotné a dodnes užívané známkování žáků bylo zavedeno v roce 1905 a používalo se s malými změnami až do roku 1950. Už v tereziánském školském zákoně bylo stanoveno, že děti jsou povinny chodit do školy od 6 do 12 let. Po vydání školského zákona v roce 1869 se vyučovalo pravidelně dopoledne i odpoledne, 46 týdnů, mimo přesně vymezeného počtu církevních svátků. Pro evidenci dětí byly zřízeny školní matriky, docházka se denně kontrolovala a zapisovala. Novela zákona z roku 1883 umožnila poskytování dalších úlev hlavně dětem z nemajetných rodin (na zimní měsíce, na určité dny v týdnu nebo jen na odpoledne). Důležitý říšský zákon z roku 1869 stanovil také poměrně přesná pravidla vyučování. „Školy obecné zřízeny jsou k tomu, aby dítka v mravnosti a náboženství vychovávaly, ducha jejich rozvíjely, známosti a zručností, jichž mají k dalšímu vzdělání v životě zapotřebí, jim poskytovaly a byly základem, aby se z nich stali hodní lidé a občané.“ Při této příležitosti byl rozšířen počet předmětů, povinně přibýly také „realie“ – kreslení, tělocvik u chlapců a ruční práce pro dívky. Tehdejší ministerstvo vyučování stanovilo osnovy veřejných škol tak, aby obsahovaly tyto předměty: náboženství, čtení a psaní, jazyk vyučovací, počty s měřičstvím, nejpotřebnější a nejsrozu-

mitelnější věci z přírodopisu, přírodopysu a dějepisu (se zřetelem k vlasti a její ústavě). Podle zákonitých směrnic byla zavedena zvláštní stupnice v klasifikaci mravů, pilnosti a prospěchu v jednotlivých předmětech a ve vnější úpravě písemných prací.

Jazyk vyučovací a počty

Nejjednodušším a nejpochopitelnějším typem obecné školy vzhledem k počtu tříd se stala jednotřídní škola určená hlavně pro vesnické obce. Ta však co do vnitřního uspořádání byla nejsložitější a pro učitele nejnámahavější. Učitel si tu musel žáky rozdělit do tří oddělení podle věku. Vyučoval střídavě přímo i nepřímo. V I. oddělení byli žáci první třídy, ve II. od druhé do čtvrté třídy a v III. žáci od páté do osmé. Takové vyučování přes řadu nevýhod přinášelo i klady – samostatnou činnost, příklady starších spolužáků apod. Jazyk vyučovací patřil na obecné škole vždy k nejdůležitějším předmětům. Osnovy předpokládaly, že se mládež v hodinách českého jazyka naučí správně „ústně i písemně myšlenky své pronášeti...“, tedy zvládnout základy slovní zásoby, mluvnice a slohu. Učení mateřskému jazyku se tedy skládalo ze čtení, mluvnice a pravopisu a slohových cvičení. Úkolem školy v tomto směru bylo tedy „mluvu dětskou obohatit novými slovy a zdokonalit její formu... Starý pamětník na vyučování českému jazyku na jednotřídní obecné škole vzpomíná: „Když jsem začal chodit do školy, dostal jsem

„písmeno“ (lístek s abecedou). Potom jsem povýšil na slabikář, a kdo z nás dovedl slabikovat, šel na čítanku. Hned jsme nepsali, až později. Větší psali dva neb tři na tabuli rychlé diktando, čemu jsem se někdy hodně nasmál...“ Úkolem počtářství na obecných i měšťanských školách bylo „aby se žáci naučili jistě a obratně a to ústně i písemně řešiti praktické úkoly početní, aby poznali základy jednoduchého účetnictví...“ Mezi názorné a užitečné učební pomůcky patřila počítadla a obrazové tabule. Počty kladly velké nároky na učitele zejména v jednotřídních školách. Po skončení školní docházky žáci zpravidla zvládli základní početní úkony, uměli počítat do tisíce, se zlomky a s desetinnými čísly.

Přírodopis, dějepis, zeměpis

První dvě léta obecné školy spočívalo vyučování přírodopisu pouze ve věcném učení. Teprve ve třetím školním roce se tento předmět stal „místopisem těla neb tvora“. Vedle prostých popisů různých živočichů měly zájem žáků vzbudit názorné učební pomůcky, většinou originální přírodniny (vycpaná zvířata, usušené květiny, zkameněliny atd.) nebo barevné obrazové tabule. V roce 1869 byl jako učební předmět i na nejnižších školách zaveden také přírodopis (lučba a fyzika). „Účelem dějepisu jest, aby žáci poznali a dovedli oceniti osoby a události, jež vynikající měrou přispěly k rozvoji člověčenstva a vlasti zvláště. Zároveň mají tím vzdělání žáci mravní svou povahu

a vzbuditi lásku k vlasti...“ Základní vyučovací metodou dějepisu bylo vypravování, podporované obrazy památných míst a portréty osobností. U nejmenších se začínalo s báje a pověstmi, přešlo se na děje místní nebo české a ve vyšších třídách se končilo dějinami všeobecnými, pokud se týkaly Rakouska. Vydátnou podporou zájmu mládeže byla i hojná historická literatura pro mládež, psaná většinou samotnými učiteli. Nejoblíbenějším autorem byl Alois Jirásek a Václav Beneš Třebízský. Ve zdejších krajích to byl Bohumil Janda Cidlinský, F. J. Čečetka, J. R. Tisovský ad. Chronologickému řazení dějů a starověkým dějinám se vyučovalo až na škole měšťanské. „Účelem učení zeměpisného jest, aby žactvo poznalo domov a okolí, pak zemi, říši, díly světa zvláště co do rázu půdy, průmyslu, obchodu a národův. Kromě toho vykládají se nejdůležitější základy hospodářského zeměpisu, ovšem jen pokud jsou založeny na podobě, postavení a pohybu zeměkoule...“ Od třetí třídy se začínalo s poznáváním nejbližšího okolí, ve čtvrté třídě se zeměpisem Rakousko-Uherska a v páté povšečně s Evropou a ostatními světadíly. Vyučování opět doplňovaly obrazové tabule a mapy.

Tělocvik, zpěv, ruční práce

Tělocvik byl zaveden na školách obecných i měšťanských jako povinný předmět také v r. 1869. Předtím se vyučoval jako nepovinný jen na některých školách ve městech. Mnohem později byl stanoven jako povinný jen pro chlapce. Mnoho žáků cvičilo také v Sokole. V hodinách tělocviku byly nejoblíbenější různé tělocvičné hry, doprovázené zpěvem. Na konci 19. století se i do vesnických škol dostávalo zdravotně vyhovující tělocvičné nářadí, takže i v mnoha vesnických školách na Poděbradsku se našly vzorně vybavené tělocvičny. „Účelem vyučování zpěvu jest, aby žactvo naučilo se zpívat

písňe vlastenecké, církevní a takové národní, které pro ně i na dobu budoucí mají cenu trvalou. Vyučování zpěvu bývalo vždy i ve škole staré, kde o ně pečoval zvláštní učitel – kantor... Zpívá se též místo modlitby, při střídání předmětů, při slavnostech císařských i školních, při vycházkách i výletech.“ Na nižším stupni učily se děti zpívat jen podle sluchu, od čtvrté třídy pak i podle not. V minulosti se mnoho žáků naučilo ve škole hrát na housle a to tam, kde byl učitel i hudebník. Ruční práce jako povinný předmět pouze pro dívky byl zaveden v roce 1869 do škol obecných i měšťanských. „Účelem vyučování ženským ručním pracem je uzpůsobiti žákyně k tomu, aby jim dovoluje prováděti samostatně ženské ruční práce, naskytující se v životě obecném“. Ruční práce učily „industriální“ učitelky, hlavní vyučovací metodou bylo nazírání a praktické provádění. Dívky se začaly učit ručním pracím ve čtvrté třídě obecné školy (pletení a háčkování), šití a vyšívání bylo zavedeno až na škole měšťanské.

Náboženství, kreslení

„Účelem vyučování náboženství je naučit děti základním náboženským znalostem o Bohu a jeho vlastnostech a jak se k němu a k sobě navzájem chovat.“ Náboženství bylo vždy vyňato z učebních osnov, vyučování zajišťovaly samy církevní úřady zpravidla místními kněžími nebo katechety. Dozor nad vyučováním prováděli vikáři, kteří dojížděli na výroční náboženské zkoušky. Vyučovalo se především biblické dějepis a prostřednictvím příběhů známých z Bible se vysvětlovaly základní články víry, důležité z hlediska výchovy a mravnosti i základy liturgiky. Kreslení bylo zavedeno i do obecných škol v roce 1869 „jako umění podati předměty skutečné (viditelné) nebo jen myšlené (vidiny), obrysy světlem a stínem, popřípadě barvou...Kreslení má vzdělávati mysl žáků pro tvary, učiniti jich způsobilými, aby tvary správně

pojímali a ruka stala se obratnou zobrazovati je...“ Užitečnost kreslení na všech školách byla uznávána odedávna, a tak časem vzniklo mnoho návodů a předloh ke kreslení, nejrůznějších tabulí a příruček.

Dvouleté večerní školy

Měšťanské školy byly zakládány jen ve městech a venkovské děti do nich musely docházet. Měšťanky se považovaly za vyšší stupeň obecného školství, na něž bezprostředně navazovaly a v něm organicky pokračovaly. Skládaly se ze tří tříd, připojených k 5. třídě obecné školy. Byly především zaměřeny na rozšiřování praktických znalostí. Učební předměty byly rozšířeny o geometrii, rýsování a krasopis, větší pozornost se věnovala také kreslení, zpěvu, tělocviku, učení dalším jazykům, těsnopisu, ručním dovednostem a domácímu hospodářství, na dívčích školách pak pracím kuchyňským. A nakonec tu byly školy pokračovací se zaměřením na hospodářství a obchod. Byly určeny pro chlapce, kteří vychodili obecnou a měšťanskou školu a neměli vstoupit do škol středních nebo odborných. Pokračovací školy se vyvinuly z tzv. nedělních škol opakovacích a trvaly dva roky. Vyučovalo se většinou v budovách měšťanských škol ve všední dny večer a v neděli dopoledne po osm měsíců. K praktickým předmětům přibývala občanská nauka a hygiena. Pro dívky, které si chtěly rozšířit vzdělání, byly od konce 19. století organizovány podobné pokračovací kurzy při některých měšťanských školách.

Na fotografiích: Nejstarší známé fotografie školy před rokem 1883 a na začátku 20. století.

PODĚBRADSKÁ ENCYKLOPEDIE OSUDŮ

OBR JOSEF

(1913–2003)

Text: Lucie Fingerová
Foto: archiv

Kantor, cvičitel, kronikář a dlouholetý člen poděbradského Sokola se narodil v Unčíně na Českomoravské vysočině. Už jako žák obecné školy pravidelně šlapal tři kilometry do Sokola v sousedním Dalečíně, protože toužil sportovat. Po základní škole nastoupil v roce 1928 na učitelský ústav v Čáslavi, který absolvoval v roce 1932. Také tam pilně cvičil v Sokole a byl to jeho zápal pro cvičení, který mu pomohl k prvnímu učitelskému místu, když od září 1932 nastoupil jako výpomocný učitel na Loučeň, kde potřebovali cvičitele k žákům do Sokola. Na Loučeni však nevydržel ani dva měsíce, protože už 16. října byl přeložen do

Poděbrad, kde se uvolnilo učitelské místo po Josefu Caňkářovi, který byl nečekaně zvolen starostou Poděbrad. Pochopitelně i v Poděbradech pilně cvičil v Sokole a významně pomáhal učitelé Vlčkov s přípravou dorostenců. Protože byl stále v pozici výpomocného učitele, v dalších letech se objevoval ve školách v Kostomlatech, Opolanech a samozřejmě vždy i v tamním Sokole. V roce 1935 nastoupil vojenskou prezenční službu do Brna. Tady nejprve absolvoval

důstojnickou školu a samozřejmě si našel i cestu do brněnského Sokola, kde měl možnost být nablízku reprezentačnímu sokolskému týmu a příležitostně s těmi nejlepšími i měřit své síly. Vojenskou službu ukončil v hodnosti podporučíka, a protože se v září 1937 v Poděbradech otevíraly nové Masarykovy školy, tak nastoupil na dívčí měšťanku k ředitelce Kryšpínové. Okamžitě se také zapojil do příprav poděbradského Sokola na X. všesokolský slet v roce 1938. Na sletu závodil ve střelbě a z 844 soutěžících skončil na 103. místě. V tom samém roce složil také župní cvičitelské zkoušky. S německou okupací však nastaly pro Sokol těžké časy, navíc v letech 1938–1941 byl Josef Obr náčelníkem poděbradské jednoty. Po zastavení činnosti ČOS měl zájem společně s řadou dalších sokolů udržet sportování mládeže, a tak spoluzaložili při fotbalo-

vém klubu S. K. Lázně Poděbrady oddíl házené. V podstatě šlo o pokračování sokolské činnosti v ilegality. Předsedou klubu se stal právě Josef Obr. V květnu 1945 v klubu zformoval skupinu mladých mužů pro strážní službu, která byla k dispozici revolučnímu národnímu výboru pod vedením generála Mrázka. Ke střežení jim byl určen penzion Charita (dnes Purkyně). Po osvobození začal poděbradský Sokol opět cvičit už 4. července. Na valné hromadě byl Josef Obr znovu zvolen náčelníkem a v roce 1947 se podílel na nákupu sokolské chaty v Malé Úpě. Nicméně už v roce 1957 byl Sokol zrušen a oficiálně zařazen do systému sjednocené socialistické tělovýchovy. Jako učitel tělesné výchovy se i nadále

věnoval cvičení staršího žactva a navíc si přibral správcovství v sokolské chatě v Malé Úpě. Bohužel, v době normalizace v roce 1976 byla s ním ukončena cvičitelská spolupráce s tělovýchovnou jednotou, protože byl politicky nespolehlivý pracovat s mládeží. Všechno změnil až rok 1989. Na ustavující schůzi Sokola byl zvolen matrikářem a kronikářem. První funkce byla jen o evidenci členstva, ale jako kronikář to měl složitější, protože původní kroniky od založení poděbradského Sokola v roce 1863 se ztratily, a tak musel sbírat informace ze starých knih a časopisů a od pamětníků. Přesto za ním zůstaly dvě objemné kroniky o historii sokolské jednoty a jeden díl věnovaný chatě v Malé Úpě. Josef Obr byl

také 40 let velmi aktivní ve sboru rozhodčích atletiky, a to až do pozice ústředního rozhodčího atletiky, kdy se účastnil řady prestižních soutěží a stejně tak vyškolil spoustu dalších rozhodčích. Ještě v 78 letech společně Miroslavem Šárou byl hybatelem přípravy poděbradských chlapců na XII. všesokolský slet v Praze v roce 1994, který si naplno také užil. K pětáosmdesátým narozeninám převzal čestnou medaili za celoživotní obětavou práci, ve které se odrážela jeho přirozená nátura. Nesnášel lajdáctví, nekázeň, polovičatost a lež. A to byly hodnoty, které celý život příkladně předával stovkám svých svěřenců.

Další zajímavé příběhy Poděbradské encyklopedie osudů naleznete na internetové adrese www.podebradskeosudy.cz.